

התקווה היחידה להפצות הכבוד: יצור מפיצים כבדים, מצוידים בדחיפה סילונית, שיוכלו לטוס במהירות שתעלה על מהירות מטוסי הקרב הסילוניים. כל עוד לא הושגה מטרה זו, ידמה המפציץ הכבד לארון מתים הנע באיטיות של כמה מאות ק"מ לשעה, מטרה נוחה למטוסי הסילון מהירותם מגי עה כמעט למהירות הקול (1200 ק"מ לשעה).

גרמניה

"גנרל קדימה" מביט אחורה

אלפים הצטופפו באולם. פה ושם נפגשו מכרים, לחצו ידיים, החליפו כמה מלים חגיגיות. הם לא הרימו את קולם, מתוך יראת כבוד גרמנית לשמונה האנשים שישבו על הבמה — הגנרלים שפקדו עוד לפני שש שנים על חייהם.

לפתע עבר רחש בין 5000 הנאספים. על הבמה הופיע גבר בן 63, בעל שערות שובה ושפם, לבוש חליפה ארוחית. הגנרלים פינו מקום בכבוד. כי האיש היה היינץ גודריאן, הגרמני, ראש המטה הכללי של צבא היבשה הגרמני, שבא לברך את הכינוס הראשון של "ברית החיילים הגרמניים" בבוך.

"הוא הזקן", לחשו החיילים, כשראו את הדמות הכפופה בחליפה הבהירה, שלא דמת עוד לתמונת המפוארות של הגנרל בעל המדים המבריקים, שפורסמו בשעתו עלידי מכונת התעמולה של גבלס. אולם כשהגנרל העיף מבטים מהירים מתוך עיניו הירקרות, היה להם ההרגשה שלא השתנה בכל זאת. המועמד מספר 1 לפיקוד הצבא הגרמני במלחמת העולם השלישית נראה פעלתי למדי. "המצב אינו יכול להימשך!" רעם. "אנו מוכינים להילחם, אבל רק כשיש לנו חופש בבית. את הצבא הגרמני לא יקנו במדי האקזיט" ובהרימו את ידיו זרק לאולם את "פקודת היום": איחוד גרמניה.

דרך אגב, טאנקים. מעטים הגנרלים הגרמנים שנשאר להם גם אחר ההתמוטטות שם כה מצלצל באוני בני-ביתם ואויביהם לשעבר כגודריאן, שנקרא בפי חייליו בשם "גנרל קדימה" (על שם המרשל בליכר, המ נצח של קרב וואטרלו, שנקרא "מרשל קדימה" אחר שהצטיין במהירות מערכתו נגד נפוליאון הראשון).

גודריאן, יליד אותו אזור פרוסי שעבר לידי פולין אחר מלחמת העולם הראשונה (והשניה), היה חייל מקצועי במלחמה הראשונה, שונה, נשאר קצין המטה הכללי (הבתי חוק) בצבא המקצוע של הרפובליקה היי מארית. באחד הימים הוטל עליו לטפל ברכב הצבאי ביסודיות פרוטית החל קורא את הספרות המקצועית — עד שנתקל בספרים של נביאי הטאנקים הבריטיים.

בבריטניה היה קיימת, אותה שעה, אס כולה של הגנרל פולר וקפטן לידלהארט, שטענו כי במלחמה הבאה יכריע הטאנק. הגנרלים הבריטיים המזדקנים צחקו על תיאוריות אלה, חלמו על חפירות ועל סוסים. גודריאן לא צחק, החל מכין בשקט את היסוד לצבא טאנקים לפי שיטות אלה. בפולין ב-1939 ובצרפת ב-1940 חדלו הגנרלים הבריטיים לצחוק. כי אז שברו הטאנקים המעטים (והרעים) של גודריאן את הצבא ההמוני של אויביהם — ובעיקר של הבריטיים.

כשעלה היטלר לשלטון נתקבל בכרכה על ידי גודריאן, כרוב שאר הגנרלים, אף כי לא היו נאצים. הם חשבו שהאיש החדש יקים שוב צבא גדול. היטלר לא איכזב. הוא פתח לרוחה את השערים לפיתוח הצבא. גודריאן ותורתיו מצאו חן בעיניו. בה בעת שהיג רלים הגרמנים הוקנים יותר התנגדו לתורה זו לא פחות מחבריהם הבריטיים, עזר היטלר לגודריאן להקים דביביות משוריינות, שלא תעורנה לחיל הרגלים, אלא תפעלנה באופן עצמאי, תפרוצנה תור בחזית האויב ותח

דורנה לעומק כדי לנתק את עורפו. גודריאן שותק, בספרו, על פרט קטן אחד: שהוא ניסה את הטאנקים שלו בכרית המועצות, לפי הסכם חשאי שהיה קיים בין גרמניה ורוסיה. **המפקד לא הוזהף.** בכל זאת, כש פרצה המלחמה, לא היה לגרמניה צבא טאנקים אמתי, אלא רק דיביות מעורבות, מצוידות בנשק נחות. לדעת גודריאן הוכרע בזה גורל המלחמה לרעת גרמניה.

אולם תחילה ניצחה "מלחמת הבוק" בכל החזיתות מול טפשות בנות-הברית, שלא הבינו את הטאנק, חשבוהו למכשיר עזר של חיל-הרגלים. אולם כבר אז התחוללה ההתנגדות הראשונה בין היטלר והגנרל "הצעיר" (52) לפי מושגים גרמניים. אחר מלחמת פולין מתח היטלר ביקורת קשה על מפקדת צבא. הגנרלים נחרו, אבל לא העזו להגיב. גודריאן עבר ביניהם, ניסה לגייסם לפעולת מחאה. כשלא מצא ארון קשבה, ניגש בעצמו להיטלר, ביטא את מחאת הגנרלים. היטלר שמע בשקט, הודיע לבסוף, שאין לו אומן במפקדו הראשון (גנרל פון-בראוויץ), לא נאצי מובהק. אולם מכיון שבאותה מידה לא האמין היטלר גם לכל שאר הגנרלים החשודים, לא הוחלף המפקד. השיחה נסתיימה בתיקו.

אחר מפלת צרפת, בה פיקד גודריאן על מחנה-הצבא שפרץ את החזית בהרי הארדנים, זרק את הבריטים לים בדנקירק, חזר וניתק את קו מגינו, היה גודריאן בטוח כי עתה ישבור היטלר את בריטניה. תכניתו: לכבוש את ספרד וגוברלטאר, לשבור בתנועת-ענק את החזית הבריטית במצרים, לכבוש את המזרח התיכון. למולם של בני ארץ-ישראל לא הבין היטלר תכניות של פעולה מעבר

האזרח היינץ גודריאן

"אנו מוכנים להילחם..."

לים, החליט, במקום זה, להתקיף את רוסיה. גודריאן נקרא לפקד על ארמיה של טאנקים.

תחילה היה הכל בסדר. גודריאן פרץ את החזית, הסתער לקראת מוסקבה. אולם היטלר לא הבין את חשיבות העיר, הסיח כוחות כדי

* אחד מפיקודיו במיצע זה היה ארווין רומל, לאחר מכן מפקדו של האפריקה קור בלוב.

להשיג נצחונות קלים בדרום. כשפנה למוס קבה היתה השעה מאוחרת. החורף התקרר. הצבא הגרמני לא היה מוכן, נהדף בקרבות קשים על-ידי הרוסים שהיו רגילים לקור. גודריאן דרש נסיגה מיידית, התבצרות בקו חזק יותר. היטלר אסר כל נסיגה. החוצאה: תבוסה כללית ופטורי גודריאן.

"אדוני זקוק למנוחה." כעבור שנתיים, אחר ההתמוטטות הכללית של הגרמנים ברוסיה והפלישה האנגלו-סאכסית לצרפת, התנגשו קצינים מורדים בחיי היטלר. גודריאן התנגד להתנקשות זו. לדעתו אסור היה לחיילים להתערב בפוליטיקה. הוא גם לא האמין שהמורדים ישיגו שלום נוח יותר מאשר היטלר. אחר גל של תליות, בו חוסלו כמה ממיטב הגנרלים, נקרא גודריאן למלא את תפקיד הרמטכ"ל.

התפקיד לא היה משמח. היטלר לא היה עוד מסוגל לשמוע ביקורת כל שהיא. הוא אסר עליו מראש להתפטר. "גם חיל בחזית אינו יכול להתפטר," אמר הפיהרר. "אם משהו אינו מוצא חן בעיניו, אין הוא יכול ללכת הביתה. אינו יכול לתת זכות זו לגנרלים."

שיחוף הפעולה לא היה שקט. בניגוד לקציני גים מפמלייתו של הפיהרר, לא התרגל גודריאן, הפרוסי הגאה, לשותק. הוא הראה כיעם לפעם להיטלר שהוא טועה, שאסור להחזיק צבא בעמדות אבודות. היטלר לא האזין לדבריו, ניהל את המלחמה כאוות נפשו.

בשיחות היומיומיות נוכח גודריאן יותר ויותר, לתדהמתו, שמנהיג הרייך הגרמני הוא אדם חולה, אינו אחראי למעשיו. אותה שעה היה היטלר כפוף קומה, ידיו ורגליו רענו תמיד, עיניו היו חסרות ברק, כדי לגרות את עצמו הרשה לרופאו להזריק לו זריקות בלתי ספורות של רעל, שהרסוהו מבפנים. מסקנתו של גודריאן: להיטלר היתה מחלה נוראה, המחלה הפארקינסונית, שמקורה או במחלת מין או בהתקררות שהשפיעה על המוח. העם הגרמני, האציל והנאמן, הלך לאבדון בהלכו אחרי אדם חולה, שהיה אכזרי עד אין גבול, צמא דם ואדיש לחלוטין לסבל עמו.

אופייני לגודריאן: הוא לא הסיק את ה"מסקנה שעליו להשתתף בפעולה נגד היטלר, לחסלו או לסיים את המלחמה בכניעה. במקום זה המשיך לפקודו, ניסה לשכנע את היטלר שהמלחמה אבודה מזמן. בראשית 1945, כשאיינוהאר כבר הגיע לריין, פנה להימלר, מנהיג הס. ס. ביקש אותו שיתערב וישכנע את היטלר ליוזם שלום. הימלר נתגלה כפחדן ומגלבל, שלא העז אפילו להודי כי את הרב באוני היטלר.

חודשיים לפני ההתמוטטות הסופית, באחת השיחות במפקדת היטלר, העיז גודריאן להפיט את היטלר באמצע המשפט, כשזה שפך את חמתו על אחד הגנרלים. היטלר הפסיק, הסתכל בו, ביקש את כל הנוכחים, מלבד גודריאן וקייטל, לעזוב את החדר. כשהיו לבדם, אמר: "אדוני הגנרל-אוברסט, בריאוי תו לקיחה. הוא זקוק למנוחה מיידית." גודריאן הבין שהוא מפוטר. קייטל התערב, המליץ על בית הבראה. "יסלח לי המרשל," ענה גודריאן בלעג, "אבל בית הבראה זה נמצא מזמן בידי האמריקאים."

כשחזר הביתה וסיפר על הפיטורין לאשתי, נפלו איש לזוועות רעותו, מרוב שמדחה. "לשינוי היתה זאת ישועה", אומר ה"גנרל. אולם הטבח בחזית נמשך. כעבור

* אולם מבטיבת עתונאים: במרס 1945, חודשיים לפני הכניעה, אמר: "מימי לא ראיתי את כבשני השטן ושאר ההמצאות של דמיון חולני... אלה הם ספורי זוועה נגד גרמניה שהופצו ביסודיות יהודית." בספרו הוא עובר בשתיקה על הצהרה זו, כותב במקום זה: "הזוועות שבוצעו במחנות הריי כוו... הועלמו בצורה גאונית."

ששה שבועות נפל בשבי האמריקאים. **הגנרלים היו הגונים.** תחילה הושם גודריאן במאסר, אולם חיש מהר נתחרר ש"אין מקום להאשמה נגדו. הוא לא ביצע פשע עי מלהמה ולא היה נאצי רשמי." הוגי-הדעות הבריטיים, שאת תורתם ביצע בשדה-הקרב, ביקרוהו, כתרו כתרים לכשרונו הצבאי. הוא החל כותב את זכרונותיו, שהופיעו בגרמ

הגנרל היינץ גודריאן

"אין לא במדי האקזיט"

ניה לפני כמה שבועות. מסקנתו: העם הגרמני עשה את חובתו. הגנרלים ביצעו פיקוד דוח, היו אנשים הגונים. בעליתו של היטלר אשמים הפוליטיקאים, שהצביעו ברייכסטאג לתת לו סמכויות בלתי-מוגבלות. היטלר היה איש מוכשר, נהג תחילה בתבונה, לא האמין שבריטניה תכנס למלחמה. בסופו של דבר לא ידע עוד כל גבול, פתח במלחמה בשתי חזיתות — שיטה שהוא עצמו התריע נגדה משך שנים רבות — התנוון יותר ויותר עקב מחלתו. הימלר היה מוג לב, מגונן וטיפש, אולם את פשעיו המתועבים ביס ביצע מתוך קנאות אידיאליסטית. את המלחמה ברוסיה הפסידה גרמניה בגלל שגיאותיו של היטלר, שלא כבש את מוסקבה כשהיתה לו אפשרות לכך, הפריע ל-גנרלים לנהל את המלחמה כפי שמצאו ל-נכון.

המסקנה הבלתי-אמורה בספרו: גרמניה יכלה לנצח את ברית-המועצות במלחמה ש"עברה. בשיחוף עם אמריקה ובריטניה תור כל לעשות זאת במלחמה עתידה. לא נשאר גם כל ספק מי המומחה למלחמה מסוג זה. מתוך ענוה נאה אין הגנרל היינץ גודריאן מזכיר את המועמד הברור לו (וכנראה גם לשאר הגנרלים הגרמניים). שמו: גנרל היינץ גודריאן.

* עם הגנרל הסובייטי קריבושיין, בשעה שמסר לו בשנת 1939 את מצר ברסט-ליטובסק לפי הסכם מולוטוב-ריבנטרופ, לי-חלוקת פולין בין גרמניה וברית המועצות.

מוצאת מחסה בגשם

